

**INATSIARTUT
OMBUDSMANDIATA
UKIUMUT
1995-IMUT
NALUNAARUTAA**

Kommunalit ataasiumik ingerlatsinerat - immikkoortoqarfiit ingerlatsinermut atasut ataasiakkaat suliassanik naammassisaanissamut pisussaanerat

Kommunalit aqutsinerat pillugu inatsimmi § 2-ata, imm. 1-ip, kinguneraa kommunalbestyrelsit kommunit suliassaataannut akisussaasut, innuttaasunut naleqqiussilluni kommunit ingerlatsinerat ataasiusoq.

Taamaalillutik innuttaasut piumasarisinnaavaat apeqqut kommunip oqartussaasoqarfigisaata iluanut tunngasoq pillugu saaffiginnissut sunaagaluartorluunniit suliarineqassasoq, immikkoortoqarfiup ingerlatsivimmuut atasup sorliup saaffiginnissummik tigusaqarsimanera apeqqutaatinnagu.

Assuarliutigisimavara kommunalit oqartussaasoqarfiisa suliamik saaffiginnissumilluunniit apeqqutip pineqartup kommunimi immikkoortoqarfimmuut ingerlatsinermut atasumut allamut atasuuneranik unnersuusuteqarlutik naammassisaanngitsoortarsimanerat.

Kommunimi ingerlatsinermut immikkoortoqarfimmi saaffiginnissummik, ingerlatsiviup immikkoortuani allami suliarineqarnissaa pisariaqartumik, tigusaqartoqarsimatillugu ingerlatsinermut oqartussaaffiup allakkatigut saaffiginnissutinik oqartussaaffiup suliassaqarfigisaata avataanut ingerlateqqiisussaanera pillugu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 2 malinneqassaaq, tassa ingerlatsiviup immikkoortoqarfiia pineqartoq ingerlatsinermut immikkoortoqarfimmit allamit oqaaseqaateqartitsiniassasoq imaluunniit suliassaq ingerlatsinermut immikkoortoqarfimmuut suliassamut attuumassuteqartumut naammassisagassanngorlugu nassiutissagaa, taaneqartumilu kingullermisut pisoqaraangat suliami illuatungerisaq nassiussinermik paasissutissillugu.

Peqataasup isumaanik tusarniaaneq assigiiaartunillu nalunaaruteqarner-tigut tunnga-
vilersuuteqartitsisussaaneq

Naammagittaalliutinik apeqqutilliissutinillu allanik annertuumik amerlassusilinnik 1995-imi tigusaqarsimavunga, tassalu inuit pineqartut oqartussaasoqarfimmit nalunaarutinik assigiiaartunngorlugit nassiussuk-kanik tigusimasaannik, tassaagajunnerusarsimappullu pissutsit soraarn-erussutisiaqarnermut tunngasut akissarsiallu allagartaat, taakkunanga er-sertarluni aningaasanit akiliutigineqartunit ilanngaateqartoqarsimasoq pineqartut paasisinnaanngisaannik.

Suliassani taakkunani nalinginnaasumik oqaaseqaatigisarsimavara oqartussaasoqarfiit aalajangiinerit pillugit innuttaasunut nalunaaruteqarn-erminni periaatsimik assigiissakkamik atuisinnaasut, aalajangiinerit assigi-iaartut amerlassutsimikkut annertuut taamaaliornissamut naleqquttuusori-naraangata.

Kisiannili matumani ajornartorsiuteqarfiusunut naammattoorsimasannut tamanut tunngasumik nassuiaateqarnissara pingaaruteqartuusoraara:

Tunngaviusutut akiligassaqarfigisamut akissarsiani, soraarnerussutisi-ani taakkualuunniit assigisaanni taamatut akiliisitsineq/ilanngaateqarneq taamaattoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi isumaasoq ma-lillugu aalajangiinerussaaq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 19-iani, imm. 1-imi, aalajangersagaavoq suliame illuatungiulluni peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqarsorinanngippat aalajangiisoqassanngitsoq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisima-tinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu (peqataasup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaneq).

Tamanna atorluarsinnaasumik siunertaqarpoq, tamatumani oqartussaasoqarfik akissarsiasannik, soraarnerussutisianik il.il. akiliute-qarnermut atasumik pisortanut akiitsunik akiliisitsisararluni/ilanngaateqar-tarluni, akiliutigisanik pineqartunik iluarsiiviginninnermut imaannaq atas-uteqanngitsumik.

Tunngaviusutut peqataasup isumaanik tusarniaasoqartussaavoq, oqartus-saasoqarfik akiligassanit iluarsiiisuteqarnernilluunniit siumut isumaqatigiissutaariigaanngitsumik namminersuutigalugu ilanngaateqar-simagaangat.

Nalinginnaasumilli peqataasup isumaanik tusarniaanissaq pisariaqartinneqartassanngilaq akissarsianik soraarnerussutisianilluunniit ilaannaasunik (a contomik) siusinnerusukkut akiliutigineqarsimasunik ilu-arsiisoqarsimagaangat, nammineq akilikkamik sulinnigiffeqarnermut imal-

uunniit akissarsiani ilanngaateqarnermut, isumaqatigiissuteqareersimaner-
mik tunngaveqartumik, iluarsissuteqartoqaraangat.

Aammattaaq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 22-a malil-
lugu aalajangiinerit allakkatigut nalunaarutigineqartut
tunngavilersuuteqartinneqartussaapput, aalajangiineq suliami peqataalluni
illuatungiusumut tassunga tamakkiisumik tapersiingippat.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip § 24-a malillugu
tunngavilersuut 1) inatsisini maleruaqqusanut aalajangiinermi tunngavigi-
neqartunut innersuusummik imaqassaaq, 2) aalajangiineq missiliuussinermik
tunngaveqarpat, pissutaasut pingaarnerusut missiliuussinermik
suliarinninnermut aalajangiisuusimasut, taaneqassapput 3) tunngavilers-
uummi taaneqassapputtaaq pissutaaqataasuviiit aalajangiinnermut pin-
gaaruteqarsimasut.

Nalunaarutit assigiissakkat pillugit, assersuutigalugu pensiuunisiassanik
aalajangersaaneq pillugu, maleruagassap taassuma nassataraa tiguisusaaq
pensiuunisiassamik naatsorsueriaatsimik inatsiseqartitsinikkut aalajanger-
sagaasumik taamatullu pensiuunisiassamik naatsorsuinerpiaq pillugu nalu-
naarfigineqassasoq. Taamatuttaaq taaneqassapput missiliuussineq suna/
sorleq pissusiviusullu suut pensiuunisiassanik naatsorsuinnermut tunngaviu-
tineqarsimanersut, inuk inummut tapimik qinnuteqarsimappat itigartin-
neqarsimallunili, tapiummilluunniit qinnuteqaatigineqarsimasumit min-
nerusumik tunineqarsimappat.

Akissarsiat allagartaannut il.il. naleqqiussilluni
tunngavilersuuteqartitsisussaannerup nassatarivaa siumut isumaqatigiissu-
tigineqareersimanngitsumik ilanngaateqartoqaraangat immikkut ittumik
tunngavilersuuteqartitsisoqarajuttariaqartoq.

Isumaqatigiissutigisanik ilanngaateqartoqarneratigut, piffissaq
isumaqatigiissutigisaaq sioqqullugu pisimasunik, aammattaaq piffissaq ilan-
ngaateqarnerup pisimaffia pillugu tunngavilersuuteqartitsisoqartussaas-
saaq.

Akissarsianut kodemik taasineq naatsumilluunniit oqaasertaliineq
tunngavilersuutigisap ilaatut iluaqutaaginnarsinnaagajuttassaaq, akissar-
sianut kode ilanngaatigineqartup suuneranik erseqqissumik paatsuugas-
saanngitsumillu taasaqarpat.

Pisoqarnerni, tassani akissarsianit ilanngaateqarneq
eqqartuussisaaseqarneq pillugu inatsisip atuuffigisaata avataani oqartussaa-
soqarfimmit allamit qinnuigineqarsimaneq malillugu pisimalluni, akissar-
siallip pineqartup piumasarisussaavaa maleruagassat qulaani allassimasut
naapertorlugit oqartussaasoqarfimmit, akissarsiani ilanngaateqartoqarnis-
saanik qinnuteqarsimasumit, taamatullu oqartussaasoqarfimmit ilanngaas-
sisumit nalunaarfigineqarnissaminik.